

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۰۰۹/۱۲/۰۴

(شماره ۳۷)

۱۵ آذر ماه ۱۳۸۸

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱

۱- آمریکا

۷

۲- یورو

۱۰

۳- ین

۱۴

۴- لیره انگلیس

۱۸

۵- طلا

۲۰

۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۸/۹/۱۳

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۹/۱۲/۴

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۴ دسامبر	پنجشنبه ۳ دسامبر	چهارشنبه ۲ دسامبر	سه شنبه ۱ دسامبر	دوشنبه ۳۰ نوامبر	عنوان	جمعه ۲۷ نوامبر
۰/۶۲۲۲۲		-۰/۲۲	۰/۶۲۰۸۵	۰/۶۲۱۸۰	۰/۶۲۰۴۲	۰/۶۲۰۲۹	۰/۶۲۰۶۷	۰/۶۲۱۰۵	دلار به SDR	۰/۶۲۰۹۵
۱/۵۰۰۵	(۳)	۰/۰۴۷	۱/۵۰۱۲	۱/۴۸۵۳	۱/۵۰۷۰	۱/۵۰۴۵	۱/۵۰۸۵	۱/۵۰۱۰	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۴۹۶۲
۱/۶۵۷۵	(۴)	-۰/۱۹	۱/۶۵۴۳	۱/۶۴۵۴	۱/۶۵۵۷	۱/۶۶۳۹	۱/۶۶۱۸	۱/۶۴۴۸	لیبره انگلیس *	۱/۶۴۶۴
۱/۰۵۶۸	(۱)	-۰/۳۲	۱/۰۵۳۵	۱/۰۵۷۷	۱/۰۵۵۲	۱/۰۵۱۴	۱/۰۴۶۴	۱/۰۵۶۷	دلار کانادا	۱/۰۶۳۶
۱/۰۰۵۱	(۲)	-۰/۰۵	۱/۰۰۴۶	۱/۰۱۶۵	۱/۰۰۰۲	۱/۰۰۱۸	۰/۹۹۹۲	۱/۰۰۵۳	فرانک سوییس	۱/۰۰۶۶
۸۷/۵۹۰	(۵)	۰/۲۶	۸۷/۸۲	۹۰/۴۰	۸۸/۲۰	۸۷/۴۵	۸۶/۷۴	۸۶/۳۱	ین ژاپن	۸۶/۵۱
۱/۶۰۷۱۵		۰/۲۲	۱/۶۱۰۷۱	۱/۶۰۸۲۳	۱/۶۱۱۸۱	۱/۶۱۲۱۶	۱/۶۱۱۱۵	۱/۶۱۰۱۸	SDR به دلار	۱/۶۱۰۴۴
۱۱۷۳/۷۹		۱/۵۶	۱۱۹۲/۰۶	۱۱۵۵/۸۰	۱۲۱۷/۴۵	۱۲۱۲/۷۵	۱۱۹۸/۰۵	۱۱۷۶/۲۵	طلای نیویورک (هراونس)	۱۱۷۶/۱۰
۱۱۷۷/۱۸		۱/۴۱	۱۱۹۳/۸۰	۱۱۷۸/۱۰	۱۲۱۳/۷۰	۱۲۰۸/۵۵	۱۱۹۶/۱۰	۱۱۷۲/۵۵	طلای لندن (هر اونس)	۱۱۷۵/۳۰
۷۶/۹۰		-۰/۰۸	۷۶/۸۴	۷۵/۴۷	۷۶/۴۶	۷۶/۶۰	۷۸/۳۷	۷۷/۲۸	نفت پایه آمریکا	۷۶/۰۵
۷۷/۳۱		۱/۳۰	۷۸/۳۲	۷۷/۵۲	۷۸/۳۶	۷۷/۸۸	۷۹/۳۵	۷۸/۴۷	نفت برنت انگلیس	۷۷/۱۸
۱۰۴۱۵		-۰/۱۰	۱۰۴۰۵	۱۰۳۸۹	۱۰۳۶۶	۱۰۴۵۳	۱۰۴۷۲	۱۰۳۴۵	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۰۳۱۰
۵۲۹۷		-۰/۰۷	۵۲۹۳	۵۳۲۲	۵۳۱۳	۵۳۲۷	۵۳۱۲	۵۱۹۱	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۲۴۶
۹۳۲۷		۴/۰۶	۹۷۰۵	۱۰۰۲۳	۹۹۷۸	۹۶۰۹	۹۵۷۲	۹۳۴۶	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۹۰۸۲
۵۷۳۵		۰/۳۴	۵۷۵۴	۵۸۱۸	۵۷۷۰	۵۷۸۲	۵۷۷۷	۵۶۲۶	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۵۶۸۶

شماره ۳۷

* هر واحد به دلار آمریکا

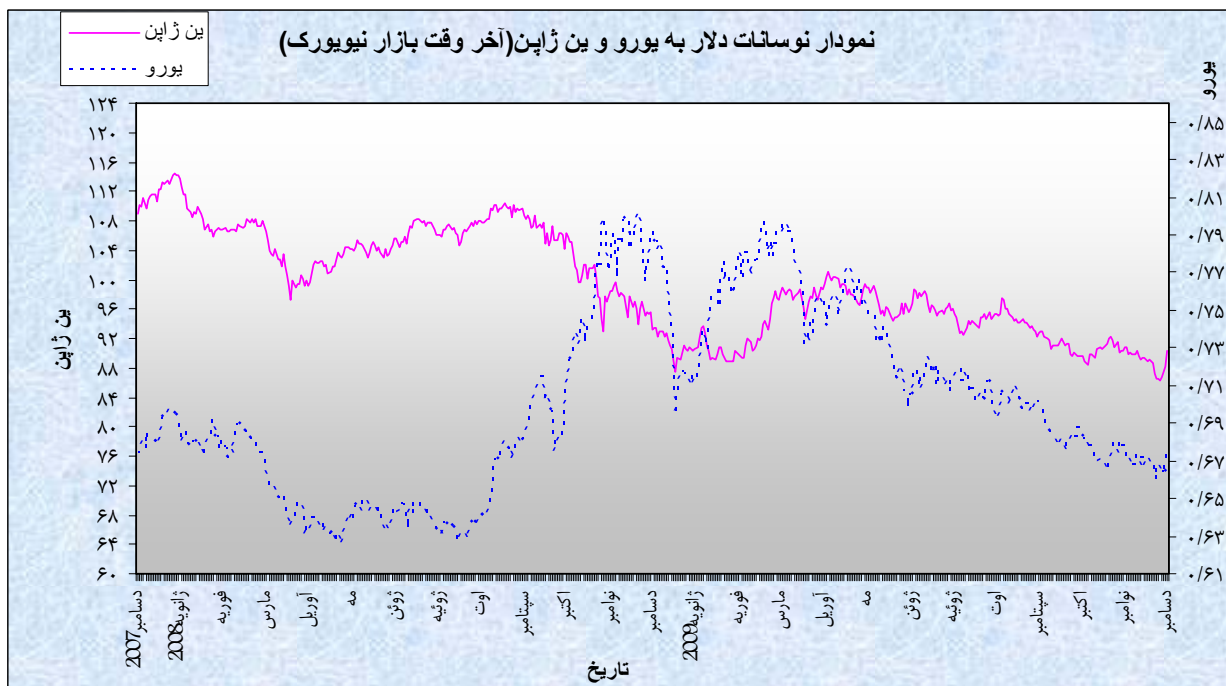
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای لیره انگلیس و ین ژاپن، تضعیف شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ما قبل در برابر یورو ۰/۰۴۷ درصد کاهش و در برابر لیره انگلیس و ین ژاپن به ترتیب ۰/۱۹ درصد و ۰/۲۶ درصد، افزایش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۰/۴۰-۸۶/۳۱ ین، هر یورو در محدوده ۱/۴۸۵۳-۱/۵۰۸۵ دلار و هر لیره در محدوده ۱/۶۶۳۹-۱/۶۴۴۸ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر بحران مالی دومی، ارقام اقتصادی منتشره در آمریکا و سایر کشورهای عمده صنعتی، اظهارات مقامات ژاپنی در مخالفت با ترقی ین و برخی از موارد دیگر قرار داشت.

در روز یکشنبه مطابق با ۲۹ نوامبر، بانک مرکزی امارات متحده عربی، در اولین اقدام خود برای مقابله با تسری بحران مالی شرکت Dubai World به بانک ها، یک "تسهیلات اضطراری" برای تضمین جریان نقدینگی در بانک ها ایجاد کرد. بحران مالی شرکت مذکور که در ۲۵ نوامبر افشا شد ارزش سهام بانک ها را با کاهش قیمت مواجه کرد و می توانست سپرده گذاران را ترغیب به خروج سرمایه های خود از بانکهای امارات نماید. این امر به نوبه خود می توانست اعطای اعتبارات بین بانکی را به خطر اندازد. در روز سه شنبه Dubai World اعلام کرد که حدود ۲۶ میلیارد دلار از ۵۹/۰ میلیارد دلار بدهیهای خود را مورد تجدید ساختار قرار خواهد داد. موارد مذکور تا حدودی نگرانی نسبت به دورنمای وضعیت مالی دوبی را کاهش داد. از سوی دیگر در همین روز بانک مرکزی استرالیا اعلام کرد که از دوم دسامبر نرخ بهره کلیدی خود را با ۰/۲۵ درصد افزایش، به ۳/۷۵ درصد خواهد رساند. این سومین ماه متوالی است که استرالیا نرخ بهره کلیدی خود را افزایش می دهد. این اقدام موجب افزایش ریسک پذیری سرمایه گذاران شد. موارد مذکور به همراه انتشار ارقام مطلوب فعالیت های کارخانه ای و خرده فروشی آلمان، موجب ضعف دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر در روزهای دوشنبه و سه شنبه شد. در روز چهارشنبه نتایج یکی از بررسیها نشان می داد که در بخش خصوصی آمریکا در ماه نوامبر ۱۶۹/۰ هزار نفر شغل خود را از دست داده اند. این ارقام بدتر از انتظار قبلی بوده است. این در حالی است که بالا بودن تعداد بیکاران یکی از موانع اصلی بهبود اقتصادی در آمریکا می باشد. در همین روز تحلیل گر شرکت Sanford Bernstein اعلام کرد که در صورت انتقال معاملات مربوط به مشتقات بانکی از پیشخوان بانکها به بازار بورس، درآمد بانک JPMorgan Chase & Co حدود ۳/۰ میلیارد دلار کاهش خواهد یافت. موارد مذکور موجب تقویت موقعیت دلار به عنوان مأمّن سرمایه گذاری گردید. همچنین بسیاری از معامله گران منتظر اعلام برنامه جمع آوری نقدینگی مازاد از بازار توسط بانک مرکزی اروپا بودند. آنان تمایلی به خرید یورو، تا قبل از اعلام برنامه مذکور، نداشتند. علاوه بر آن در روز سه شنبه پس از بسته شدن بازار نیویورک، رئیس اداره امور اروپای صندوق بین المللی پول گفت که ارزش واقعی یورو در برابر دلار، کمتر از ارزش اسمی آن است. البته بعداً رئیس وزرای دارایی منطقه یورو نیز این گفته های او را مورد تأیید قرار داد. موارد مذکور موجب تقویت دلار در برابر یورو در روز چهارشنبه گردید. در روز پنجشنبه از اظهارات رئیس

بانک مرکزی اروپا چنین استنباط می شد که این بانک بتدریج نقدینگی مازاد را از گردش خارج خواهد کرد. همچنین این بانک پیش بینی خود در مورد رشد اقتصادی منطقه یورو را مورد تجدیدنظر صعودی قرار داد. اما در این روز خبر مربوط به کاهش شاخص فعالیت بخش غیرکارخانه ای ماه نوامبر آمریکا منتشر شد که بدتر از انتظار قبلی بود. علاوه بر آن در این روز اعلام تصمیم Bank of America به بازپرداخت حدود ۴۵/۰ میلیارد دلار از تسهیلات اخذ شده در دوران بحران مالی از دولت، ریسک گریزی سرمایه گذاران را افزایش داد. موارد مذکور موجب ضعف دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر در روز پنجشنبه گذشته گردید. در روز جمعه ارقام بسیار بهتر از انتظار مربوط به اشتغال ماه نوامبر آمریکا منتشر شد. انتشار این ارقام احتمال افزایش نرخهای بهره کلیدی این کشور در ماههای آینده را تقویت کرد. به همین دلیل در روز جمعه دلار در برابر یورو و اکثر ارزهای عمده تقویت گردید. در روز دوشنبه وزیر استراتژی ژاپن گفت که اعضای دولت متبوع وی توافق کردند که مانع ترقی ین شوند. اما او نگفت برای رسیدن به این منظور، از چه ابزارهایی استفاده خواهد شد. همچنین در همین روز وزیر دارایی ژاپن گفت که او هیچگاه نگفته که دخالت دولت در بازارهای ارزی غیرممکن است. این اظهارات موجب تقویت دلار در برابر ین در ساعات اولیه روز دوشنبه به وقت بازار نیویورک شد. اما این وضعیت چندان دوام نیاورد و در اواخر همان روز دلار در برابر ین تضعیف گردید. چون بسیاری از معامله گران عقیده داشتند که بر خلاف اظهارات مقامات دولتی ژاپن، بانک مرکزی این کشور در بازارهای ارزی مداخله نخواهد کرد. لازم به ذکر است در مقطعی از هفته ماقبل هر دلار برای اولین بار از اواسط سال ۱۹۹۵ میلادی به بعد به سطح ۸۴/۸۲ دلار تنزل نمود. علت این امر کاهش نرخ بهره آمریکا به سطح پایین تر از نرخ بهره ژاپن بود. اما در روز سه شنبه بانک مرکزی ژاپن اعلام کرد که به منظور کاهش نرخهای بهره درازمدت، حدود ۱۰/۰ تریلیون ین وجوه سه ماهه با نرخ بهره ۰/۱ درصدی به بازار تزریق خواهد کرد. در روز چهارشنبه نخست وزیر ژاپن گفت که نمی توان نسبت به ترقی ین بی اعتنا بود. این اظهارات احتمال تسهیلی تر شدن سیاست پولی ژاپن را تقویت کرد. در روز پنجشنبه نیز رئیس بانک مرکزی ژاپن گفت که این بانک از نرخ برابری ین به عنوان یک ابزار سیاست پولی استفاده نخواهد کرد. وی افزود اما درک موضع انبساطی سیاست

پولی در بازار، در درازمدت بر نرخ برابری بین اثرگذار خواهد بود. موارد مذکور سبب شد تا از روز سه شنبه تا پایان روز جمعه، دلار در برابر ین سیر صعودی داشته باشد.

ب- بازار پولی داخلی

با توجه به ازسرگیری رشد اقتصادی در سه ماهه سوم سال جاری و کاهش ناچیز تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی در ماه نوامبر، برخی احتمال می دهند که بانک مرکزی از اواخر سال آینده میلادی اقدام به افزایش نرخهای بهره کلیدی کند. اما چنین دیدگاهی چندان منطقی به نظر نمی رسد. چون، حتی احتمال اتخاذ تدابیری از سوی بانک مرکزی آمریکا برای کاهش ترازنامه خود، می تواند موجب تقویت دلار گردد. در چنین وضعیتی، استقراض دلار و سرمایه گذاری آن در سایر ارزها، مقرون به صرفه نخواهد بود. ترقی دلار، به نوبه خود، از رشد فشارهای تورمی جلوگیری خواهد کرد. این در حالی است که هنوز نرخ بیکاری در سطح بسیار بالایی قرار دارد. حتی امکان کاهش آن به سطح ۹/۰ درصد در پایان سال آینده میلادی چندان قوی نخواهد بود. در چنین شرایطی (تورم مهار شده و نرخ بیکاری بسیار بالا) افزایش نرخهای بهره، نمی تواند قابل توجیه باشد. لازم به ذکر است که از دسامبر سال ۲۰۰۸ میلادی تا کنون، نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در سطح ۰/۲۵-۰ درصد و نرخ بهره تنزیل در سطح ۰/۵ درصد قرار دارد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۱۳ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۰ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۷ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۴ دسامبر
دلار آمریکا	۰/۲۷	۰/۲۷	۰/۲۵	۰/۲۶
یورو	۰/۶۷	۰/۶۷	۰/۶۸	۰/۶۸
ین ژاپن	۰/۳۱	۰/۳۱	۰/۳۰	۰/۲۹
لیره انگلیس	۰/۶۱	۰/۶۱	۰/۶۱	۰/۶۱

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته سفارشات جدید کارخانجات در ماه اکتبر ۰/۶ درصد رشد داشت که بیش از انتظار قبلی (۲/۰ درصد رشد) بوده است. رشد سفارشات ماه سپتامبر نیز از ۰/۶ درصد در ارقام مقدماتی به ۱/۶ درصد مورد تجدید نظر صعودی واقع شد. همچنین موجودی انبار کارخانجات پس از ۱/۳ درصد کاهش ماهانه در ماه سپتامبر، در ماه اکتبر ۰/۴ درصد کاهش یافت. افزایش موجودی انبار کارخانجات در ماه اکتبر، اولین افزایش در نوع خود در طی ۱۴ ماهه گذشته می باشد. شاخص قولنامه فروش خانه های دست دوم پس از ۶/۰ درصد رشد ماهانه در ماه سپتامبر، در ماه اکتبر بطور ماهانه ۳/۷ درصد و بطور سالانه ۳۱/۸ درصد رشد یافت و به بالاترین سطح خود در طی ۳/۵ سال گذشته رسید. تعداد شاغلین بخش غیر کشاورزی پس از ۱۱۱/۰ هزار نفر کاهش در ماه اکتبر، در ماه نوامبر ۱۱/۰ هزار نفر کاهش یافت. قبلاً انتظار می رفت که در ماه نوامبر ۱۳۰ هزار نفر از تعداد شاغلین بخش غیر کشاورزی کاسته شود. کاهش تعداد شاغلین در ماه نوامبر، کمترین کاهش در نوع خود از زمان شروع دوران رکود اقتصادی در دسامبر سال ۲۰۰۷ میلادی به بعد می باشد. همچنین نرخ بیکاری از ۱۰/۲ درصد نیروی کار (بالاترین سطح ۲۶/۵ سال گذشته خود) در ماه اکتبر به ۱۰/۰ درصد در ماه نوامبر کاهش یافت. از زمان شروع دوره آخرین رکود اقتصادی در دسامبر ۲۰۰۷ میلادی تاکنون حدود ۷/۳ میلیون نفر در آمریکا شغل خود را از دست داده اند. این در حالی است که در دوره رکود ۲۰۰۱-۲۰۰۰، حدود ۲/۱ میلیون نفر و در دوره رکود ۹۱-۱۹۹۰ حدود ۲/۰ میلیون نفر شغل خود را از دست داده اند. اکنون حدود ۵/۹ میلیون نفر (برابر با ۳۸/۳ درصد نیروی بیکار) بیش از ۲۷ هفته است که بیکارند. طولانی شدن دوران بیکاری، مانعی در راه رشد تقاضای داخلی و تقویت رشد اقتصادی است. شاخص فعالیت کارخانه ای از ۵۵/۷ درصد در ماه اکتبر به ۵۳/۶ درصد در ماه نوامبر کاهش یافت. قرار گرفتن این شاخص در سطحی بالاتر از ۵۰ درصد به مفهوم افزایش فعالیت کارخانه ای در ماه نوامبر می باشد.

به عبارتی دیگر در ماه نوامبر نیز فعالیت کارخانه ای رشد داشته است اما این رشد ، کمتر از رشد ماه اکتبر بوده است . همچنین شواهد حکایت از افزایش فروش اتومبیل در آمریکا دارد . به این ترتیب با توجه به ادامه رشد سفارشات کارخانه ماه اکتبر، رشد شاخص قولنامه فروش خانه های دست دوم همان ماه ، کاهش ناچیز شاغلین بخش غیر کشاورزی در ماه نوامبر و ادامه رشد فعالیت کارخانه ای در همان ماه ، احتمالاً در سه ماهه چهارم سال جاری نیز اقتصاد از رشد برخوردار بوده است . اما این رشد بسیار ملایم خواهد بود . چون شاخص فعالیت بخش غیر کارخانه ای آمریکا از ۵۰/۶ درصد در ماه اکتبر به ۴۸/۷ درصد در ماه نوامبر تنزل داشته است . قرار گرفتن این شاخص در سطح پایین تر از ۵۰/۰ درصد ، به مفهوم کاهش فعالیت این بخش در ماه نوامبر است . تولیدات این بخش ، حدود ۸۰/۰ درصد کل تولید ناخالص داخلی آمریکا را تشکیل می دهد . به همین دلیل کاهش شاخص فعالیت بخش غیر کارخانه ای در ماه نوامبر ، می تواند تأثیر منفی قابل ملاحظه ای بر رشد تولید ناخالص داخلی داشته باشد .

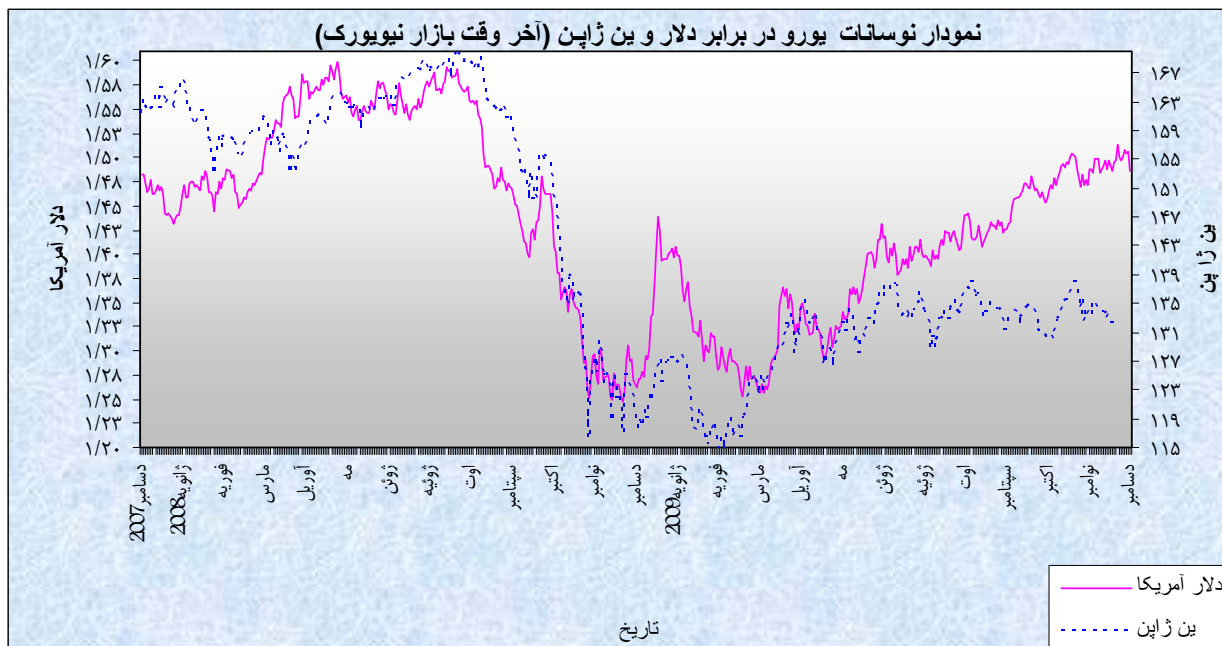
عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا														
ماه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر
شاخصهای اقتصادی	۶/۱	۶/۱	۶/۵	۶/۸	۷/۲	۷/۶	۸/۱	۸/۵	۸/۹	۹/۴	۹/۵	۹/۴	۹/۴	۹/۴
نرخ بیکاری (به درصد)	۵۹/۰۸	۵۶/۵۰	۵۷/۱۹	۴۱/۶	۳۹/۹	۳۶/۲	۲۶/۱	۲۸/۵	۲۹/۲	۲۵/۹۷	۲۷/۴۹	۳۲	۳۰/۹	۳۶/۵
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۰/۱	-۴/۰	۱/۴	-۱/۳	-۲/۴	-۲/۰	-۱/۵	-۱/۷	-۰/۵		-۰/۴۰	۱	۰/۷	۱/۲
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	۵/۴	۴/۹	۳/۷	۱/۱	۰/۱	۰/۰	۰/۲	-۰/۴	-۰/۷	-۱/۳	-۱/۳	-۲/۱		-۱/۳
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)														
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه سوم ۲۰۰۹				
	-۶/۳			-۶/۴			-۰/۷			۳/۵				

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته، یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای دلار کانادا و فرانک سوئیس تقویت شد. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک، ۰/۰۴۷ درصد افزایش یافت. به نرخ های پایان وقت بازار مذکور، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۵۰۸۵-۱/۴۸۵۳ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه دولت امارات متحده عربی اعلام کرد که از بانکهای دوبی حمایت می کند. این اعلام پشتیبانی موجب فروکش نمودن نسبی تشویش ها در بازار شد. در پی آن شاخص های سهام رشد نمودند. البته در ادامه معاملات این روز یک مقام بلندپایه مالی دوبی گفت که دولت، بدهیهای شرکت Dubai World را ضمانت نکرده و بستانکاران این شرکت، خود مسئول مطالباتشان می باشند. این اظهارات تا حدی موجب شکننده شدن جو ریسک پذیری در بازار شد، هرچند تأثیر آن محدود بود. در روز سه شنبه بانک مرکزی ژاپن در پی یک نشست اضطراری اعلام

کرد که برای مقابله با تورم منفی، همچنان به سیاستهای پولی انبساطی خود ادامه خواهد داد. این تصمیم که از طریق اعطای وام های سه ماهه موجب تزریق نقدینگی به سیستم مالی خواهد شد، به ریسک پذیری فعالان بازار دامن زد. بازار سهام اروپا نیز ۲ درصد ترقی نمود. شرایط فوق کمابیش در روز چهارشنبه نیز بر بازار ارز لندن حکمفرما بود. در این روز پیشاپیش تشکیل جلسه مسئولان پولی بانک مرکزی اروپا، تحلیل گران منتظر بودند که جزئیات و چگونگی پایان دادن به سیاستهای انبساطی پولی منتشر شود. در روز پنج شنبه نشست مذکور برگزار شد و همانگونه که انتظار می رفت نرخهای بهره کلیدی بدون تغییر باقی می ماند. همچنین در سخنان آقای تریشه، رئیس بانک مرکزی اروپا، نشانه ها و شواهد فراوانی مبنی بر پایان یافتن اعطای وام های یک ساله در ماه جاری دیده می شد. کلیه موارد یاد شده سبب شد که ارزش یورو در برابر دلار در چهار روز اول هفته سیر صعودی ببیند. در روز جمعه فعالان بازار ارز لندن در انتظار منتشر شدن گزارش اشتغال آمریکا بودند تا با تحلیل ارقام مندرج در آن، به شواهدی در مورد چگونگی ازسرگیری سیاستهای پولی انقباضی دست یابند. این موضوع سبب شد که نرخ برابری یورو به دلار در این روز نسبت به روز کاری قبل تقریباً ثابت بماند.

ب- بازار پولی داخلی

ارقام و گزارشهای اقتصادی منتشره طی مدت اخیر مؤید خوشبینی نسبت به چشم انداز اقتصادی منطقه یورو می باشد. با این شرایط بانک مرکزی اروپا تصمیم گرفته که مزایده وام های یکساله در ماه دسامبر آخرین نوع عملیات از این دست باشد. این به معنای پایان دادن تدریجی توأم با احتیاط سیاستهای پولی انبساطی است. از همین رو شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی در نشست اخیر خود (مورخ پنج شنبه ۳ دسامبر) تصمیم گرفت که نرخ بهره کلیدی را در سطوح بسیار پایین فعلی نگه دارد. اما در اظهارات مقامات عضو این شورا نشانه هایی از تمایل به پایان دادن سیاستهای انبساطی دیده می شود. اما بدلیل عدم وجود ریسک تورمی و همچنین رشد شکننده اقتصاد، این امر در کوتاه مدت محقق نخواهد شد.

ج- وضعیت اقتصادی

رشد سه ماهه به سه ماه تولید ناخالص داخلی از ۰/۲- درصد در سه ماهه دوم به ۰/۴ درصد در سه ماهه سوم رسید. رشد سالانه تولید ناخالص داخلی طی دوره های مذکور به ترتیب ۴/۸- و ۴/۱- درصد بود. میزان خرده فروشی که در ماه سپتامبر به طور ماهانه ۰/۵ درصد افت داشت، در ماه اکتبر نسبت به ماه قبل بدون تغییر بود. افت سالانه خرده فروشی در ماههای فوق به ترتیب ۲/۸ و ۱/۹ درصد بود. نرخ بیکاری در منطقه یورو در ماه اکتبر همچون ماه قبل در سطح ۹/۸ قرار گرفت. بالا بودن نرخ بیکاری نگران کننده است. اما برای تحلیل آن چند نکته قابل تأمل وجود دارد. اول آنکه نرخ بیکاری نوعی شاخص تأخیری است و آثار بهبود یا افت فعالیتهای اقتصادی با تأخیر زمانی در آن آشکار می شود. بنابراین انتظار می رود که در دوره های آتی، وضعیت اشتغال بهبود یابد. به خصوص که ایجاد اشتغال توسط بخش دولتی در برخی کشورهای منطقه یورو مانع افزایش شدیدتر نرخ بیکاری می شود. اما به هر حال هنوز رشد باثبات حاصل نشده و این باعث می شود که نگرانیها به قوت خود باقی باشد. شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۵۲/۶ در ماه اکتبر به ۵۳/۰ در ماه نوامبر بالغ گردید که بالاترین رقم برای شاخص فوق طی ۲۳ سال گذشته است.

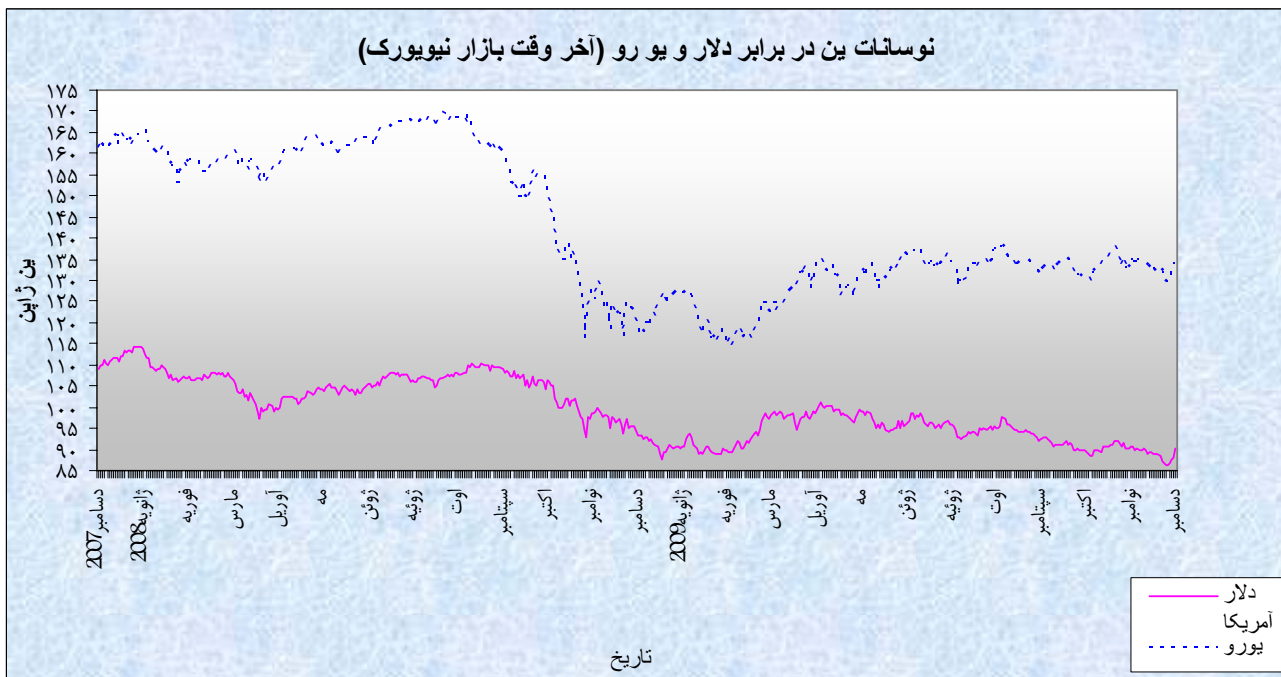
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو													
شاخصهای اقتصادی	ماه	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر
نرخ بیکاری (به درصد)	۷/۹	۸/۱	۸/۳	۸/۷	۹/۰	۹/۳	۹/۵	۹/۴	۹/۵	۹/۵	۹/۶	۹/۸	۹/۸
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۷/۳۸	-۰/۹۵	-۱۵/۲۱	-۱/۳	۰/۵۲		۲/۳۲	۷/۵۷	۱۷/۳۳	-۳/۲۸	۵/۳۹		
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۲/۷	-۲/۹	-۲/۴	-۲/۶	-۱/۴	-۱/۵	۰/۷	-۰/۲	۰/۳	۱/۲	۰/۳		
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۲/۱	۱/۶	۱/۱	۱/۲	۰/۶	۰/۶	۰/۰	-۰/۱	-۰/۷	-۰/۲	-۰/۳	-۰/۱	-۰/۱
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه سوم ۲۰۰۹			
	-۱/۸			-۴/۹			-۴/۸			-۴/۱			

۳- ژاپن

الف - نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده تضعیف گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۲۶ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۰/۴۰ - ۸۶/۳۱ ین معامله گردید.

بانک مرکزی استرالیا، روز دوشنبه میزان نرخ بهره بانکی خود را به میزان ۲۵ واحد پایه افزایش داد و اکنون نرخ بهره بانکی این کشور به ۳/۷۵٪ تغییر کرده است. علیرغم افزایش میزان نرخ بهره، AudUsd با سقوط از سطح ۰/۹۱۸۰ به نرخ ۰/۹۱۰۶ تنزل یافت زیرا آقای گلن استوینس، رئیس بانک مرکزی استرالیا اظهار داشت، اقدامات اخیر در خصوص افزایش نرخ بهره ممکن است برای نگاه داشتن تورم در سطح هدف، کافی باشد. این سخنان چنین تعبیر شد که بانک مرکزی استرالیا احتمالاً از این پس تغییری در میزان نرخ بهره اعمال نخواهد کرد و آن را ثابت نگاه خواهد داشت. در سایر خبرهای روز دوشنبه در بازار آسیا، بانک مرکزی ژاپن (BoJ) نشست سیاستگذاری پولی را خارج از برنامه زمان بندی شده برگزار نمود. اعلام این خبر موجب

افزایش جنب و جوش بازار گردید و این گمانه در بازار تقویت شد که ممکن است بانک مرکزی ژاپن اقدام به مداخله در قیمت بازار نماید. انتشار این خبر موجب صعود دلار ین تا سطح ۸۷/۵۳ ین گردید اما در ادامه، قیمت به میانه سطوح ۸۶ سقوط کرد. بخش عمده ای از بیانیه همانند نشست پیشین بود: نرخ بهره همان رقم ۰/۱ درصد تثبیت شد، بودجه خرید اوراق قرضه دولتی نیز همان رقم ۱/۸ تریلیون ین باقی ماند و BoJ خود را مکلف به تلاش بهتر و بیشتر برای مقابله با تورم منفی نمود. با تقویت این گمانه که ممکن است بانک مرکزی ژاپن در جریان بازار مداخله نماید، بازارهای سهام آسیا از جمله شاخص Nikkei تقویت شدند. این شرایط به تقویت جریان ریسک پذیری کمک کرد و در نتیجه، قیمت طلا نیز به بالای نرخ ۱۱۸۰ دلار/اونس افزایش یافت، یورو دلار نیز به بالای محدوده ۱/۵۰۰۰ صعود کرد.

روز سه شنبه شاهد شکل گیری محدودی از حرکت اصلاحی بود. در این روز در الگوی ریسک پذیری و روند حرکت دلار آمریکا واگرایی ایجاد شد به گونه ای که علیرغم قرار گرفتن شاخصهای سهام در محدوده سطوح مثبت، دلار آمریکا تقویت شد. طلا نیز که تا سطح ۱۲۱۷/۲۵ دلار در هر اونس صعود کرده بود، به نرخ ۱۲۰۹ دلار بازگشت و زوج EurUsd که به بالای نرخ ۱/۵۱۰۰ رسیده بود، به محدوده ۱/۵۰۵۰ تقلیل یافت.

روز چهارشنبه با شروع فشارهای نزولی بر ین که می تواند منجر به افزایش میزان صادرات ژاپن گردد، سهام Nikkei در بازار آسیا به شدت تقویت شد. در گزارشی که وال استریت ژورنال (WSJ) منتشر نمود، ادعا شده آقای تاماکی (معاون وزیر ارتباطات بین المللی ژاپن) روز دوشنبه ملاقاتی با نماینده دولت اواما داشته و هرچند مقامات رسمی جزئیاتی از این گفتگوها منتشر نکرده اند اما از مطالب مقاله چنین استنباط می شد که این ملاقات نشانه ی احتمالی از مداخله دولت ژاپن در بازار برای توقف حرکت صعودی ین در برابر دلار است. از این رو پس از این ملاقات، دلار ین به سطح ۸۸/۰ بازگشت و یورو ین نیز به نرخ ۱۳۲/۵۰ صعود کرد؛ سطوحی که احتمالاً مورد نظر رضایت مقامات ژاپنی بوده و در نتیجه، امکان مداخله قریب الوقوع بانک مرکزی ژاپن را کاهش داده است. تضعیف ین در برابر دلار، برخلاف حرکت فعلی ارزهای اصلی و بازارهای نوظهور (EM) است زیرا با توجه به حرکت صعودی بازارهای سهام که طی ۴ روز گذشته بطور مستمر ادامه داشته است، می بایست شاهد ادامه فشارهای نزولی بر دلار می بودیم اما اکنون این حرکت متوقف شده و دلار در برابر ین صعود کرده است. در بازار کالاها، طلا با صعود، رکورد جدیدی را بدست آورد و قیمت به بالای نرخ ۱۲۲۶ دلار/اونس رسید.

روزهای پایانی هفته گذشته شاهد کاهش ارزش ین بود. روز پنجشنبه بانک امریکا BoA اعلام کرد ۴۵ میلیارد دلار از کمکهای دولت این کشور که طی بحران مالی دریافت نموده است را بازپس خواهد داد که این موضوع موج جدیدی از فروش ین در بازارها را به دنبال داشت.

ب- بازار پولی داخلی

در ژاپن تصمیمات نرخ های بهره توسط کمیته سیاستی^۱ بانک مرکزی (BoJ) این کشور در جلسات سیاست پولی (MPM) اتخاذ می گردد. نرخ بهره رسمی BoJ نرخ تنزیل می باشد که نرخ فراخوان یک شبه بدون وثیقه نام دارد.^۲ جلسات سیاست پولی مسیر حرکت بازار پول را برای یک دوره تا برگزاری جلسه بعدی کمیته (معمولاً یک ماه بعد) تعیین می کند. این مسیر از طریق تعیین نرخ هدف برای نرخ فراخوان یک شبه مشخص می گردد. میزان خرید و فروش اوراق قرضه دولتی و استفاده از سایر ابزارهای پولی شناخته شده و حتی ابزارهای غیرمتعارف در جلسات MPM تعیین می گردند.

وزارت دارایی ژاپن اعلام کرده است به احتمال زیاد اقتصاد این کشور برای نخستین بار پس از سه سال وارد تورم منفی شده است و عنوان داشت گزارش بانک مرکزی در مورد چشم انداز اقتصاد این کشور بیش از اندازه خوش بینانه است. عکس العمل BoJ در این خصوص با رویکرد تنش زدایی با دولت همراه بود و عنوان شد که این بانک تا مدت نا معلوم سیاست نرخ بهره نزدیک به صفر خود را ادامه خواهد داد. اما ظاهراً دولت خواهان از سرگیری برنامه خرید دارایی های مالی بویژه اوراق قرضه دولتی توسط بانک مرکزی است.

ج - اقتصاد داخلی

میزان صادرات در ماه اکتبر برای سومین ماه متوالی افزایش یافت که دلیل آن، افزایش صادرات به آسیا بوده و این موضوع نشان می دهد بهبود رشد اقتصادی منطقه، در طول سال موجب تقویت رشد اقتصادی ژاپن نیز خواهد شد.

---

^۱Policy Board

^۲Uncollateralized Overnight call rate

رشد تولید ناخالص داخلی ژاپن در سه ماهه سوم سال جاری میلادی شاهد رشدی معادل ۱/۲ درصد بود. گفتنی است که اقتصاد ژاپن در سه ماهه دوم ۲/۷ درصد رشد یافته بود. ارائه مشوقهایی همچون افزایش مخارج عمومی، یارانه خرید به کالاهای الکتریکی کم مصرف و خودروهای دوستدار محیط زیست و افزایش تقاضای خارجی مهمترین دلایل رشد اقتصادی ژاپن در سه ماهه دوم و سوم بوده‌اند. علاوه بر این حزب تازه به قدرت رسیده دمکرات ژاپن در صدد است تا با هدف تقویت درآمد قابل تصرف خانوارها مخارج بودجه دولت این کشور را افزایش دهد. این کمک‌ها بالغ بر ۱۴/۱ تریلیون ین (معادل ۲/۸ درصد GDP) خواهد بود. اگرچه رشد اقتصادی ۱/۲ درصدی بازارها را متعجب ساخت اما کارشناسان بر این باورند که رشد اقتصادی ژاپن تداوم نخواهد داشت و در سه ماهه ابتدایی سال آینده نزدیک به صفر خواهد بود. کاهش دستمزدها و بدتر شدن نرخ بیکاری و نگرانی در مورد تورم منفی مهمترین تهدیدها برای اقتصاد ژاپن در کوتاه مدت محسوب می‌شوند. تورم منفی به منزله تعویق مخارج مصرفی و به تبع سرمایه گذاری خواهد بود.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن														
سال ۲۰۰۹														
شاخصهای اقتصادی	ماه	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه
نرخ بیکاری (به درصد)	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۳/۷۰	۳/۹۰	۴/۴۰	۴/۱۰	۴/۴۰	۴/۸۰	۵/۰۰	۵/۲۰	۵/۴۰	۵/۷۰	۵/۷۰
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	۲/۱۷	-۳/۰۹	۰/۹۰	۰/۷۳	-۲/۳۱	-۳/۰۵	-۲/۸۰	-۱/۶۰	۰/۱۱	۰/۰۷	۳/۰۰	۵/۰۰	۳/۷۰	۳/۷۰
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	۰/۹۰	-۳/۵۰	-۲/۳۰	-۳/۱۰	-۸/۱۰	-۹/۶۰	-۱۰/۰	-۸/۶۰	-۷/۵	-۶/۶	-۱/۰۰	۲/۴۰		
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۲/۳۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۱/۷۰	۱/۰۰	۰/۴۰	۰/۰	-۰/۱۰	-۰/۳۰	-۰/۱	-۱/۱۰	-۱/۸۰	-۲/۲۰	-۲/۲۰
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (درصد)	۲۰۰۸Q3			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹				
	-۰/۳			-۴/۳			-۸/۷			-۶/۴				

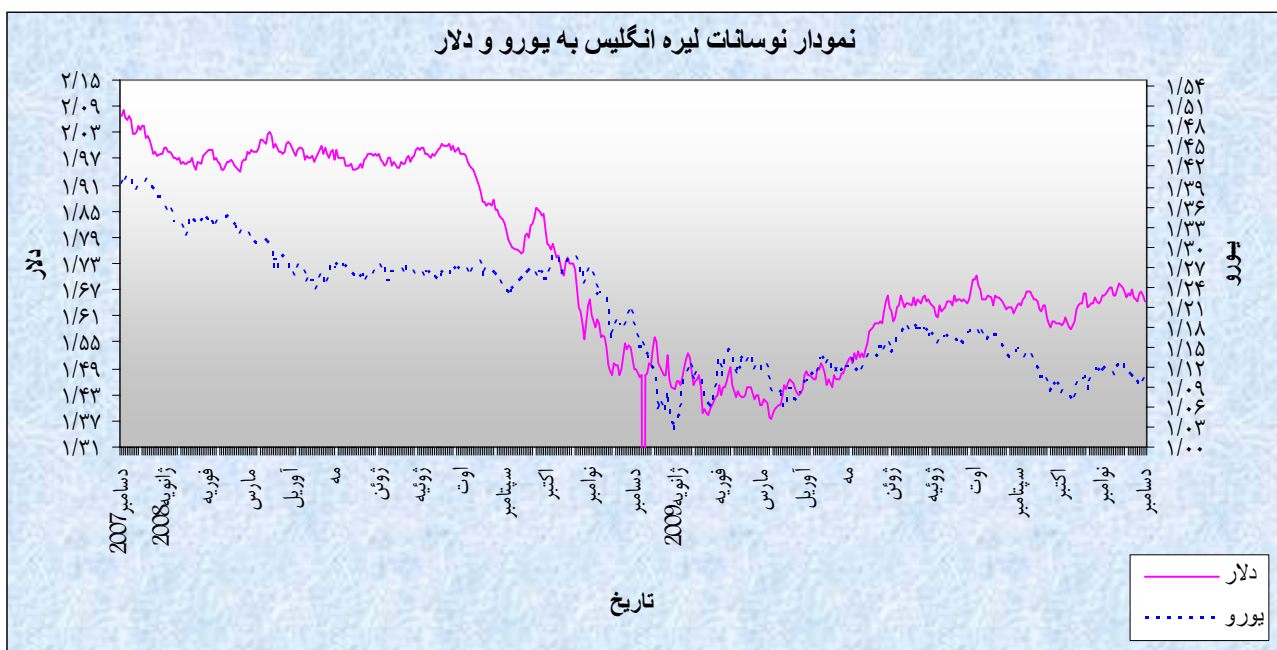

۴- انگلیس

الف-نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره استرلینگ در برابر تمام ارزهای اصلی بااستثنای ین ژاپن تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۰/۱۹ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۶۶۳۹ - ۱/۶۴۴۸ دلار معامله گردید.

به دلیل عدم وجود محرک های اصلی و پایین بودن میزان نقدینگی، بازارها در ابتدای هفته در روندی آرام به حرکت خود ادامه داد. یورو دلار مابین نرخهای ۱/۴۹۰۰ و ۱/۵۰۴۰ در نوسان بودند و دلار ین بین سطوح ۸۶/۲۰ و ۸۷/۵۰ قرار داشت. انتشار آمارهای مثبت اقتصادی به تقویت بازارهای سهام انجامید و اخبار دویی نیز تغییری در جریان ریسک پذیری بازار ایجاد نکرد. دولت دویی اعلام کرد که بدهی های شرکت دویی ورلد را تضمین می کند و مقامات دولتی، وام دهندگان را به دلیل انتظار برای اعطای کمکهای دولتی به شرکتهای خصوصی سرزنش می کنند. با این حال،

اکنون معامله گران به ظاهر به این نتیجه رسیده اند که این وضعیت به ایجاد ریسک سیستماتیک در بازارهای مالی نخواهد انجامید. در ژاپن، بانک مرکزی در اقدامی غیرمنتظره و خارج از برنامه زمان بندی شده، تشکیل جلسه کمیته سیاستگذاری پولی داد. با اعلام این خبر، شایعه ای از احتمال افزایش بودجه خرید دارایی های مالی قوت گرفت اما در نهایت، BoJ اعلام نمود که میزان نقدینگی تزریقی در ۳ ماه به میزان ۰/۱٪ افزایش خواهد یافت و از آنجاییکه انتظار می رفت بودجه خرید JGB افزایش یابد، بازارها از اعلام نتیجه این نشست ناامید شدند. همچنین بر خلاف انتظار بسیاری از معامله گران، در این نشست بحثی در خصوص سیاستهای پولی و ارزی صورت نگرفت و از این رو، Jpy به حرکت صعودی خود ادامه داد. اکنون و در حالیکه دلار ین در محدوده نرخ ۸۶ و بالاتر از حد تحمل بانک مرکزی است، با این حال، حرکت صعودی ین به نرخهای ۸۳-۸۵ تهدیدی واقعی برای احیای رشد اقتصادی ژاپن خواهد بود و از این رو، می بایست در انتظار افزایش مداخله کلامی سیاستگذاران پولی این کشور بود.

در روز سه شنبه علیرغم تقویت دلار آمریکا در برابر ین تا سطح ۸۷، افزایش شدید قیمت ین در بازارهای ارز همچنان موضوع مهمی است که توجه سیاستگذاران پولی بانک مرکزی ژاپن را به خود جلب کرده است. در این روز، آقای هاتویاما، نخست وزیر ژاپن اظهار داشت، ین را "نمی توان به همین صورت که هست رها کرد" اگرچه وی نیز تایید نمود که چندان مطمئن نیست که آیا تقویت ین بصورت موقتی بوده و یا پایدار خواهد ماند. سقوط UsdJpy طی هفته های گذشته تا سطح ۸۵، واکنش وزارت دارایی و اعضای بانک مرکزی این کشور را به همراه داشت زیرا قیمتی که در محدوده نرخهای ۸۳-۸۵ است، کاملاً با مدل اقتصادی ژاپن که هنوز هم متکی به صادرات است، در تضاد است و از این رو، می توان انتظار داشت که بانک مرکزی دیر یا زود اقدام به مداخله در قیمت بازار نماید تا از ادامه روند صعودی ین جلوگیری کند. این احتمال وجود دارد که با توجه به تقویت اخیر قیمت ین، در سال ۲۰۱۰ شاهد عقب ماندگی اقتصاد ژاپن نسبت به رشد اقتصاد جهانی باشیم.

روز چهارشنبه با فروکش کردن نگرانی‌ها در مورد شرکت دبی ورلد استرلینگ در برابر دلار و یورو تقویت شد. اما انتشار پیش‌بینی ضعیف بخش خدمات انگلیس در روز پنجشنبه باعث شد تا مجدداً پوند روندی نزولی در پیش گیرد. اما در روز جمعه برخی حرکت‌های اطلاعی و خریدهای مبتنی بر مدل‌های آماری، پوند را در برابر دلار و یورو تقویت نمود.

ب-بازار پولی

در قلمرو پادشاهی متحد، بانک مرکزی انگلیس (BoE) استقلال اجرایی و تصمیم‌گیری در مورد نرخ بهره را دارا است. این تصمیم‌گیری توسط کمیته سیاست پولی (MPC) صورت می‌گیرد و نرخ بهره کلیدی این بانک نرخ بهره موسوم به ریپو است. نرخ ریپو در عملیات بازار باز توسط BoE و گروهی از متعامل‌ها (بانک‌ها، موسسات ارائه‌کننده خدمات مالی شخصی¹ و بنگاه‌های مرتبط با اوراق بهادار²) مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در حال حاضر نرخ ریپو ۰/۵ درصد است و میزان برنامه خرید دارایی‌ها با ۲۵ میلیارد پوند افزایش در ابتدای ماه نوامبر در مجموع به ۲۰۰ میلیارد پوند از آغاز اجرای این طرح در سال ۲۰۰۸ رسیده است.

ج-اقتصاد داخلی

درحالی‌که انتظار میرفت تولید ناخالص داخلی انگلیس در سه ماهه سوم ۰/۲ درصد نسبت به سه ماهه دوم افزایش یابد اما این شاخص ۰/۳ درصد کاهش یافت و همه را غافلگیر ساخت. بنابر گزارش مرکز آمارهای ملی انگلیس تولید ناخالص داخلی این کشور برای ششمین فصل متوالی با کاهش روبرو شده است که از زمان جنگ جهانی دوم یک رکورد محسوب می‌شود. از سه ماهه اول

---

¹ Building Societies

² Securities Firms

سال ۲۰۰۸ تا کنون اقتصاد شبه جزیره ۵/۹ درصد کوچکتر شده است که بیشترین میزان کاهش طی ۶۰ سال گذشته محسوب می‌گردد. کاهش ۰/۷ درصدی تولیدات صنعتی و ۰/۲ درصدی خدمات این کشور امید به بازگشت شرایط بهبود در آینده نزدیک را کمرنگ ساخته است. این درحالی است که اقتصادهای آمریکا، آلمان، فرانسه و ژاپن از سه ماهه دوم بهبود اقتصادی را آغاز کرده‌اند. آمار ضعیف رشد اقتصادی انگلیس بانک مرکزی این کشور را تحت فشار قرار داد تا میزان خرید دارایی‌های مالی را از ۱۷۵ میلیارد پوند فراتر برده و به ۲۰۰ میلیارد پوند در ماه نوامبر افزایش دهد و دولت این کشور ابزارهای جدیدی برای تقویت اقتصاد در گزارش مقدماتی بودجه خود معرفی نماید.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس															
شاخصهای اقتصادی	ماه	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	
نرخ بیکاری (به درصد)	۲/۷	۲/۸	۲/۹	۳/۱	۳/۳	۳/۶	۳/۵	۴/۸	۴/۸	۳/۷۵	۴/۸۰	۳/۵۲	۳/۸۰	۷/۹۰	
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۱۶/۴	-۸/۸۷	-۶/۳	-۶/۵۹	-۶/۸۸	-۵/۴۰	-۵/۲۲	-۴/۴۸	-۳/۷۵	-۳/۷۵	-۴/۸۰	-۳/۵۲	-۳/۴۸	-۳/۹۲	
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۳	-۱/۷	-۲/۵	-۲/۹	-۷/۶	-۸/۳۰	۲/۸۰	۲/۸۰	۰/۷۰	۰/۲۰	-۰/۲۰	۰/۵۰	
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۴/۴	۴/۷	۵/۲	۴/۵	۴/۱	۳/۱	۳/۰	۳/۲۰	۲/۹۰	۲/۹۰	۲/۳۰	۲/۳۰	۱/۸۰	۱/۶۰	
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	۲۰۰۸ سوم	سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹							
	۰/۵	-۱/۸			-۴/۹			-۵/۶							

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۱/۵۶ درصد افزایش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۱۲۱۷/۴۵-۱۱۵۵/۸۰ دلار در نوسان بود. در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر احتمال ادامه خرید طلا توسط بانک های مرکزی، ارقام اقتصادی منتشره و برخی از موارد دیگر قرار داشت.

در روز دوشنبه احتمال ادامه خرید طلا توسط بانک های مرکزی، موجب تقویت قیمت طلا در روز دوشنبه شد. البته این افزایش ناچیز بود. چون برخی از آن می ترسیدند که بحران مالی **Doubai World** به سایر شرکت ها و بانک ها سرایت کند. سرایت این بحران به سایر مؤسسات و به تبع آن کاهش شاخص های قیمت سهام، احتمال فروش طلا توسط سرمایه گذاران، جهت افزایش ودیعه خود نزد وام دهندگان، را افزایش می داد. اما در روز سه شنبه ترس از سرایت بحران مالی دویی به سایر نقاط جهان، تقریباً منتفی شد. بانک مرکزی استرالیا نیز نرخ بهره کلیدی خود را برای سومین ماه متوالی

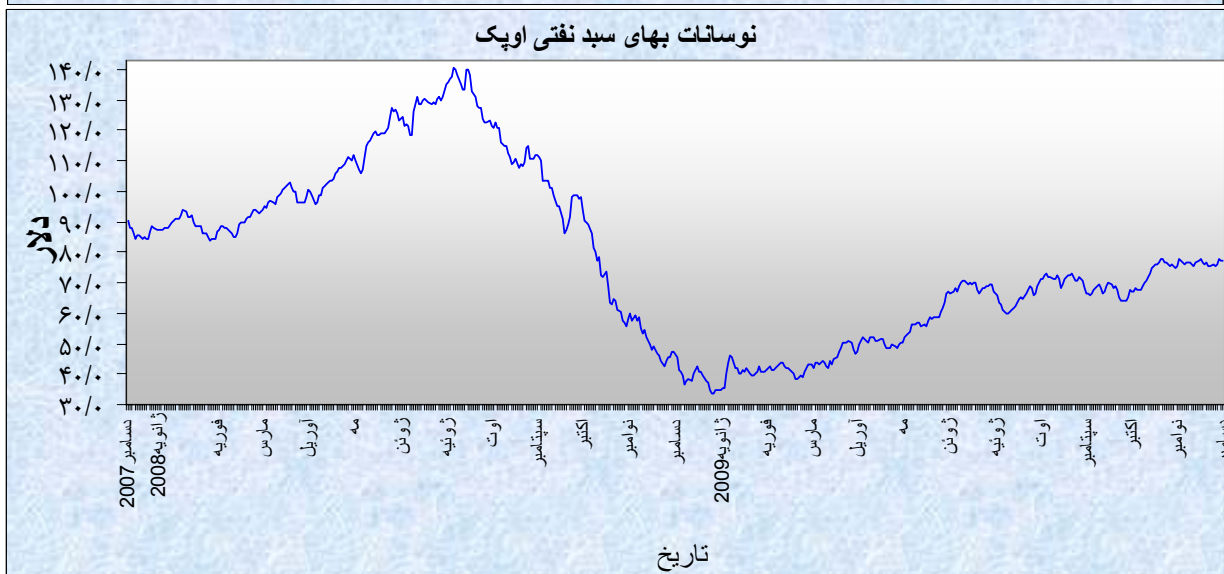
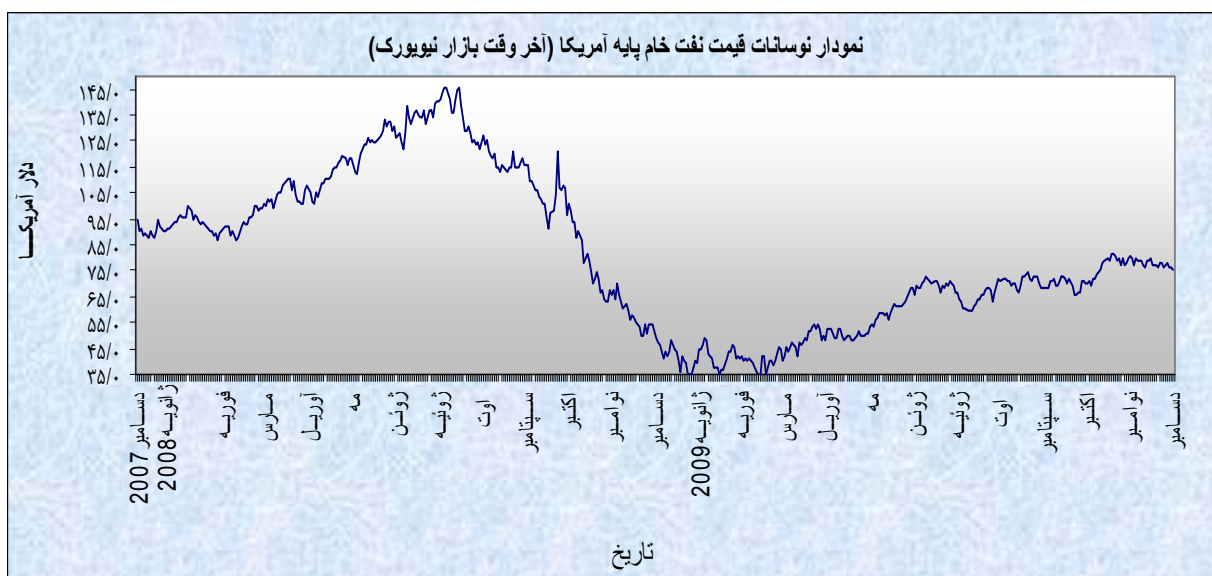

افزایش داد. همچنین اظهارات رئیس بانک مرکزی اروپا در روز پنجشنبه، احتمال رهاسازی تدریجی سیاست پولی فوق العاده انبساطی توسط این بانک را تقویت کرد. موارد مذکور سبب تقویت قیمت طلا از روز سه شنبه تا پایان روز پنجشنبه گذشته گردید. بطوریکه قیمت هر اونس طلا در روز سه شنبه به نقطه اوج جدید ۱۲۰۱/۴۰ دلار، در روز چهارشنبه به نقطه اوج جدید ۱۲۱۶/۷۵ دلار و در روز پنجشنبه به نقطه اوج جدید ۱۲۲۶/۱۰ دلار رسید. به عبارتی دیگر قیمت هر اونس طلا از ۱۱۳۶/۸۰ دلار در مقطعی از روز جمعه مطابق با ۲۷ نوامبر به ۱۲۲۶/۱ دلار در مقطعی از روز پنجشنبه (۳ دسامبر) رسید. به عبارت دیگر در طی پنج روز کاری، قیمت هر اونس طلا حدود ۸۹/۰ دلار افزایش یافت. در روز جمعه انتشار ارقام بهتر از انتظار اشتغال ماه نوامبر آمریکا، احتمال افزایش نرخ های بهره کلیدی آمریکا و احتمال کنار گذاشتن سیاست پولی فوق العاده انبساطی در این کشور را تقویت کرد. این امر به کاهش شدید قیمت طلا در این روز منجر شد. بطوریکه در مقطعی از این روز در بازار نیویورک قیمت هر اونس طلا به سطح ۱۱۴۷/۲۵ دلار رسید. در این روز قیمت طلا حدود ۵/۰ درصد کاهش یافت. این شدیدترین کاهش یک روزه قیمت طلا از اول دسامبر سال ۲۰۰۸ میلادی به بعد بوده است.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک، ۰/۰۸ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار مذکور، در هفته گذشته هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۷۵/۴۷-۷۸/۳۷ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه، اخبار مربوط به پرونده هسته ای ایران و برخی مسایل ژئوپولیتیک، نگرانی هایی را بوجود آورده بود. در این روز گزارشی منتشر شد که حاکی از بهبود فعالیت های

تجاری آمریکا در ماه نوامبر بود. در روز سه شنبه دو گزارش انتشار یافته مجزا حکایت از آن داشتند که شاخص فعالیت های تجاری و بخش کارخانه ای چین رشد داشته است. همچنین طبق گزارش دیگری فروش خانه های دست دوم در آمریکا در ماه اکتبر از رشد بیش از انتظاری برخوردار بوده است. این موارد سبب ضعف دلار شد و بر جذابیت بازار نفت افزود. همچنین نگرانی ها نسبت به اوضاع مالی دویی تا حدی فروکش نمود و افزایش خوش بینی ها موجب رشد بازار سهام گردید. در نتیجه کلیه موارد یاد شده، بهای نفت در دو روز اول هفته سیر صعودی پیمود. در روز چهارشنبه، گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا در مورد وضعیت موجودی انبار نفت و فراورده های عمده نفتی این کشور به شرح جدول زیر منتشر شد:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۹/۱۱/۲۷ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییری نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۳۹/۹	۰/۶۲	۶/۰۹
نفت حرارتی و دیزل	۱۶۵/۷	-۰/۷۲	۲۲/۹۲
بنزین	۲۱۴/۱	۱/۹۰	۵/۶۸

براساس این گزارش، موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۲۷ نوامبر نسبت به هفته ماقبل آن ۲/۱ میلیون بشکه افزایش نشان داد که از افزایش پیش بینی شده توسط کارشناسان (۴۰۰ هزار بشکه) بسیار بیشتر بود. از سوی دیگر در این روز دلار تقویت و بازار سهام تضعیف شد. در روز پنجشنبه گزارشی انتشار یافت مبنی بر آنکه شاخص مدیران بخش خدمات آمریکا در ماه نوامبر بطور غیر منتظره ای کاهش یافته است. در روز جمعه، معامله گران ترجیح دادند که به فروش های سودجویانه کالاهای اساسی از جمله نفت روی آورند. لذا خبر مربوط به کاهش نرخ

بیکاری آمریکا در ماه نوامبر نتوانست تأثیر مثبتی بر قیمت نفت به جای بگذارد . لذا بهای نفت در سه روز آخر هفته کاهش یافت .

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۴ دسامبر ۲۰۰۹						
متوسط هفته	جمعه ۴ دسامبر	پنجشنبه ۳ دسامبر	چهارشنبه ۲ دسامبر	سه شنبه ۱ دسامبر	دوشنبه ۳۰ نوامبر	روزهای هفته عنوان
۷۶/۸۴	۷۵/۴۷	۷۶/۴۶	۷۶/۶۰	۷۸/۳۷	۷۷/۲۸	نفت برنت
۷۸/۳۲	۷۷/۵۲	۷۸/۳۶	۷۷/۸۸	۷۹/۳۵	۷۸/۴۷	نفت پایه آمریکا
۷۷/۱۸	-	۷۷/۳۲	۷۷/۳۱	۷۷/۸۸	۷۶/۲۱	نفت اوپک